

Az egyik tagállamból másik tagállamba történő átszállításkor a fogvatartott szabadságvesztés-büntetése nem mérsékelhető az előbbi tagállamban a fogva tartás során végzett munkára tekintettel, ha ez az állam a nemzeti joga szerint a büntetést nem mérsékelte

A szabadságvesztés-büntetésre ítélt személyek tagállamok közötti átszállítását szabályozó kerethatározat nem bír közvetlen hatállyal

A. Ognyanov bolgár állampolgárt 2012. november 28-án, Dániában emberölés és rablás miatt tizenöt év szabadságvesztésre ítélték.

A. Ognyanov először előzetes letartóztatásban volt Dániában, 2012. január 10-től 2012. november 28-ig, amely időpontban a vele szemben hozott büntető ítélet jogerőre emelkedett. 2012. november 28-tól 2013. október 1-jéig Dániában töltötte szabadságvesztés büntetésének egy részét. A. Ognyanov dániai fogva tartása során, 2012. január 23-tól 2013. szeptember 30-ig dolgozott. 2013. október 1-jén A. Ognyanovot átszállították egy bolgár büntetés-végrehajtási intézetbe.

A szabadságvesztés-büntetésre ítélt személyek tagállamok közötti átszállítását szabályozó kerethatározat¹ általános szabályként állapítja meg, hogy a büntető ítélet végrehajtását a végrehajtó állam joga szabályozza. Ezen állam hatóságai jogosultak tehát dönteni a végrehajtási szabályokról és az összes, ezekkel kapcsolatos intézkedés meghatározásáról, beleértve az előrehozott vagy feltételes szabadságra bocsátás okait is. Ezenkívül a végrehajtó állam illetékes hatósága a letöltendő szabadságvesztés-büntetés teljes időtartamából levonja a másik tagállamban (kibocsátó állam) már letöltött szabadságvesztés teljes időtartamát.

A bolgár jog előírja, hogy az elítélt által végzett munkát be kell számítani a büntetés időtartamának mérséklése céljából, minek körében két munkanap háromnapi szabadságvesztésnek felel meg.² A Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék, Bulgária) 2013. november 12-i 3/13. sz. értelmező ítélete értelmében a bolgár jog ezen szabálya vonatkozik arra az esetre is, amikor az elítélt Bulgárián kívül, egy másik tagállamban való fogva tartása során munkát végzett, mielőtt a még letöltendő büntetés végrehajtása érdekében átszállították volna Bulgáriába.

A dán hatóságok A. Ognyanov bolgár hatóságoknak történő átadásakor kifejezetten rámutattak arra, hogy a dán jog nem teszi lehetővé a kiszabott szabadságvesztés-büntetés mérséklését az e büntetés végrehajtása során folytatott munkavégzés következményeként.

A Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság, Bulgária) lényegében arra vár választ a Bíróságtól, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal az olyan nemzeti szabály, amely lehetővé teszi azt, hogy a végrehajtó állam (a jelen ügyben Bulgária) mérsékelje az elítélt büntetését az általa a

¹ A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés-büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 327., 27. o.).

² Így A. Ognyanov esetében a dán büntetés-végrehajtási intézetben töltött közel egy év, kilenc hónap körülbelül két év, hét hónapnak felel meg, amely lehetővé tenné a tizenöt év szabadságvesztés-büntetés csökkentését, következésképpen A. Ognyanov előrehozott szabadulását.

kibocsátó államban (a jelen ügyben Dánia) a fogva tartás során végzett munka miatt, jóllehet ez utóbbi állam illetékes hatóságai ezen állam joga szerint a büntetést ily módon nem mérsékelhetik.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében a fogvatartottak átszállítása terén megvizsgálja az uniós jog rendszerét és célkitűzéseit, és megállapítja, hogy a fogvatartott szabadságvesztés-büntetésének a végrehajtó államba történő átszállításáig a kibocsátó államban letöltött részére kizárólag a kibocsátó állam joga alkalmazandó, beleértve a büntetés esetleges mérséklésének kérdését is. A végrehajtó állam joga csakis a büntetésnek az átszállítást követően még letöltendő részére alkalmazandó.

A Bíróság szerint a kibocsátó állam feladata a területén letöltött fogva tartás idejéhez fűződő büntetésmérséklés meghatározása. Csakis e tagállam hatáskörében áll az, hogy a büntetést az átszállítást megelőzően végzett munka alapján mérsékelje. Így a végrehajtó állam visszaható hatállyal nem helyettesítheti saját szabályaival (különösen a büntetések mérséklésére vonatkozó jogszabályaival) a kibocsátó állam jogát a büntetés azon részét illetően, amelyet az elítélt személy a kibocsátó állam területén már letöltött.

A jelen ügyben a dán hatóságok kifejezetten megjelölték, hogy a dán jog nem teszi lehetővé a szabadságvesztés büntetésnek az elítélt személy által a fogva tartása során végzett munka miatti mérséklését. Következésképpen a bolgár hatóságok nem mérsékelhetik a büntetést a büntetés Dániában letöltött részére vonatkozóan. Az uniós joggal ellentétes értelmezés e jog célkitűzéseit (többek között a kölcsönös elismerés elvét) veszélyeztethetné, és így az egymás igazságszolgáltatási rendszere iránti kölcsönös bizalmat alááshatná.

A Bíróság arra a következtetésre jut, hogy **az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti szabály, amely lehetővé teszi azt, hogy a végrehajtó állam mérsékelje az elítélt büntetését az általa a kibocsátó államban a fogva tartás során végzett munka miatt, jóllehet ez utóbbi állam illetékes hatóságai ezen állam joga szerint a büntetést ily módon nem mérsékelhetik.**

A jelen ügyben a Bíróságnak a kerethatározatok joghatásával kapcsolatban is állást kell foglalnia.

E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben alkalmazandó kerethatározatot az Unió korábbi harmadik pillére, mégpedig az EU 34. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján fogadták el. Ezen – a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével elfogadott, az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvvel összefüggésben értelmezett – rendelkezés értelmében a kerethatározatok mindaddig nem rendelkeznek közvetlen hatállyal, amíg azokat a Lisszaboni Szerződés alapján hatályon kívül nem helyezik, semmisnek nem nyilvánítják, vagy nem módosítják. A jelen ügyben alkalmazandó kerethatározatot nem helyezték hatályon kívül, nem nyilvánították semmisnek, és nem is módosították. Következésképpen nincs közvetlen hatálya.

A Bíróság azt is hangsúlyozza, hogy a nemzeti jog értelmezésére hivatott nemzeti bíróság azt köteles a lehető legteljesebb mértékben úgy értelmezni, hogy figyelembe veszi a kerethatározat szövegét és célját, annak érdekében, hogy megvalósuljon az ez utóbbival elérni kívánt eredmény. Ezenkívül az összhangban álló értelmezés követelménye a nemzeti bíróságok, köztük a legfelsőbb bíróságok, azon kötelezettségével jár, hogy adott esetben módosítaniuk kell az állandó ítélkezési gyakorlatot, amennyiben az a nemzeti jognak valamely kerethatározat céljaival összeegyeztethetetlen értelmezésén alapul.

Ezen elvekre tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a jelen ügyben köteles a kerethatározat teljes érvényesülését akként biztosítani, hogy szükség esetén – bírói hatalmánál fogva – mellőzi a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék) értelmezése szerinti alkalmazását, mivel ezen értelmezés nem egyeztethető össze az uniós joggal.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.
A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.
Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499